

KREDYT TRENDY

Raport Biura
Informacji Kredytowej

Sprzedaż kredytów
konsumpcyjnych bije rekordy

Młodych coraz mniej na rynku
kredytów mieszkaniowych

Słabszy III kwartał
w kredytach

SPIS TREŚCI

4... Kredyty konsumpcyjne

16... Karty kredytowe

21... Kredyty mieszkaniowe

Wyniki sprzedaży kredytów dla gospodarstw domowych w III kwartale są niejednoznaczne. W kredytach konsumpcyjnych sprzedaż zarówno w wymiarze wartościowym, jak i ilościowym znacznie przewyższa wyniki 2013 r., ale należy pamiętać, że wzrosty wynikają w dużym stopniu, zwłaszcza w ujęciu ilościowym, z konsolidowania przez banki w 2013 r. działalności zależnych od nich firm pożyczkowych. Wartościowo sprzedaż kredytów konsumpcyjnych jest na wyższym poziomie niż w szczytowym 2008 r. Liczba

ba podpisywanych umów na kredyty konsumpcyjne między kwietniem a październikiem 2014 r. kształtuje się średnio na poziomie 650 tys. miesięcznie – wzrostów tu nie widać. Wartościowo jest lepiej, zwłaszcza wrzesień i październik były udane. Większość banków nie angażuje się w sprzedaż kredytów na niskie kwoty.

W kredytach mieszkaniowych dobre było drugie półrocze 2013 i pierwsze roku bieżącego. Latem 2014 r. wzrosty zanikły. Ilościowo udzielono w III kwartale mniej kredytów niż przed rokiem, licząc wartościowo tyle samo. W sumie wyniki sprzedaży kredytów mieszkaniowych w 2014 r. będą, biorąc pod uwagę wartość podpisanych umów, zapewne wyższe niż w roku ubiegłym, ale będzie to rezultatem dużej sprzedaży w I półroczu, II półrocze zakończy się prawdopodobnie wynikiem zbliżonym do ubiegłorocznego.

W kredytach mieszkaniowych zwraca uwagę malejący udział młodych kredytobiorców w liczbie osób zaciągających kredyty. Cieszy natomiast wysoka jakość udzielanych kredytów, zarówno konsumpcyjnych, jak i mieszkaniowych.

dr Andrzej Topiński

Główny Ekonomista BIK

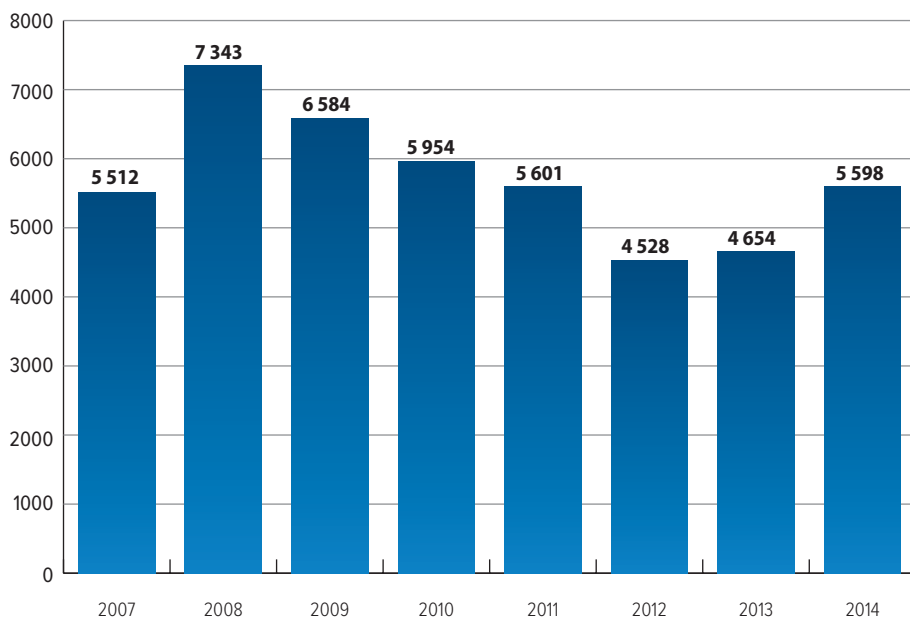
Kredyty konsumpcyjne

Wartość umów na kredyty konsumpcyjne (ratałne i gotówkowe) zawartych w okresie styczeń–wrzesień 2014 r. jest rekordowa, wyniosła 57,7 mld zł, nieznacznie, choć tylko nominalnie, więcej niż w rekordowym dotąd 2008 r. W porównaniu z 2008 r. wzrosła średnia kwota udzielonego kredytu, ale była niższa niż w 2013 r.

W pierwszych 9 miesiącach 2014 r. banki i SKOK-i udzieliły 5,6 mln kredytów konsumpcyjnych, aż o 20% więcej niż w analogicznym okresie 2013 r. Trzeba jednak mieć na uwadze, że wzrost ten jest w znacznym stopniu wynikiem konsolidowania przez banki działalności powiązanych z nimi firm obsługujących sprzedaż ratałną towarów i usług. Sprzedaż kredytów konsumpcyjnych w wymiarze ilościowym jest daleka od rekordów ze szczytu koniunktury 2007–2008, jest ona obecnie zbliżona do wyników 2011 r., kiedy firm pożyczkowych jeszcze banki nie utworzyły. Wyniki sprzedaży kredytów konsumpcyjnych w latach 2007–2014 przedstawiamy na **WYKRESIE 1**.

Liczba kredytów konsumpcyjnych udzielanych przez banki od 2009 r. systematycznie malała, aż do 2012 r. Związane to było w dużym stopniu z rozwojem firm pożyczkowych, które przejmowały kredytowanie gospodarstw domowych, zwłaszcza na mniejsze kwoty. W latach 2009–2011 były to niezwiązane z bankami firmy pożyczkowe (liderem Provident), w 2012 r. niektóre banki zaczęły wyodrębnić do spółek zależnych kredytowanie sprzedaży ratałnej towarów i usług, co przedłużyło trend spadkowy liczby udzielanych przez nie kredytów konsumpcyjnych. Po nowelizacji *Rekomendacji T*, poczynając od drugiego kwartału 2013 r., kredyty te zaczęły wracać do banków. Proces powrotów zakończył się w I kwartale 2014 r.

Wykres 1. Liczba kredytów konsumpcyjnych udzielonych od stycznia do września w latach 2007–2014 (w tys. szt.)

Źródło: BIK S.A.

Ograniczanie kredytowania w segmencie niskich kwot banki rekompensowały sobie udzielaniem kredytów na wyższe kwoty. Im wyższy segment kwotowy, tym wyższa była w latach 2011–2014 dynamika sprzedaży w wymiarze ilościowym, w ujęciu wartościowym zależność ta jest mniej jednoznaczna. Kredytów na niskie kwoty, do 4 tys. zł, w których specjalizują się firmy pożyczkowe, udzielono w 2014 r. mniej niż w 2011 r., kiedy jeszcze nie było zależnych od banków firm pożyczkowych. Kredytów w następnym segmencie, na kwoty pomiędzy 4 a 15 tys. zł, było w 2014 r. niewiele więcej niż w 2011 r., mimo nowelizacji *Rekomendacji T*. W wymiarze wartościowym trendy sprzedaży kredytów konsumpcyjnych w latach 2007–2014 (**WYKRES 3**) wyglądają nieco inaczej niż w ilościowym. Najmniej kredytów konsumpcyjnych sprzedano w 2012 r., ich wartość była zaś najniższa rok wcześniej – w 2011 r. Banki zrekomensowały sobie w 2012 r. odpływ

Wykres 2. Dynamika liczby i wartości kredytów udzielonych w ciągu trzech kwartałów w latach 2011–2014

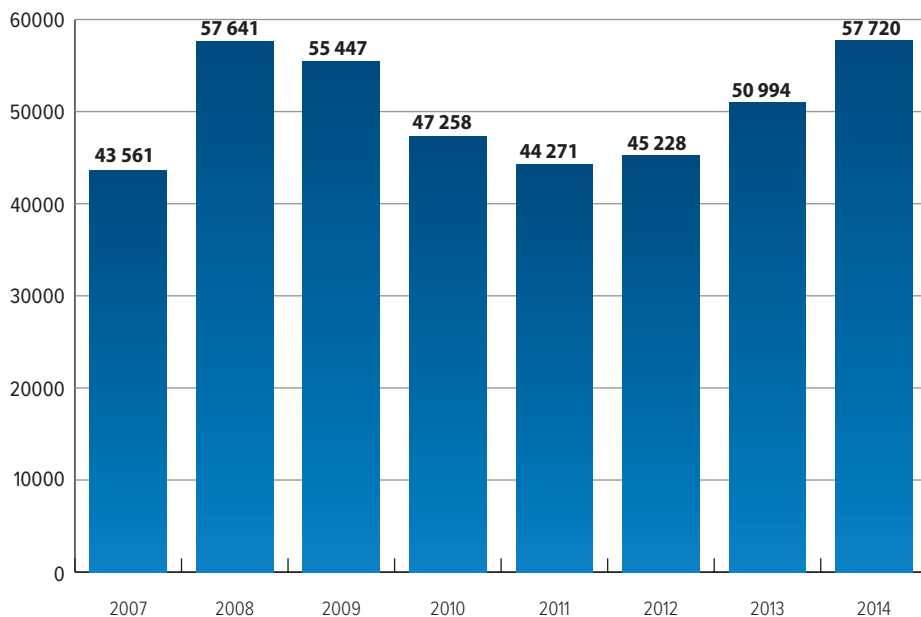

Zródło: BIK S.A.

kredytów obsługujących sprzedaż ratalną do firm pożyczkowych aktywizacją sprzedaży kredytów konsumpcyjnych na wyższe kwoty.

Sprzedaż kredytów konsumpcyjnych w ujęciu wartościowym po trzech kwartałach 2014 r. jest najwyższa w historii. Lekko przewyższa poziom 2008 r.

Wykres 3. Wartość kredytów konsumpcyjnych udzielonych w ciągu trzech kwartałów w latach 2007–2014 (w mln zł)

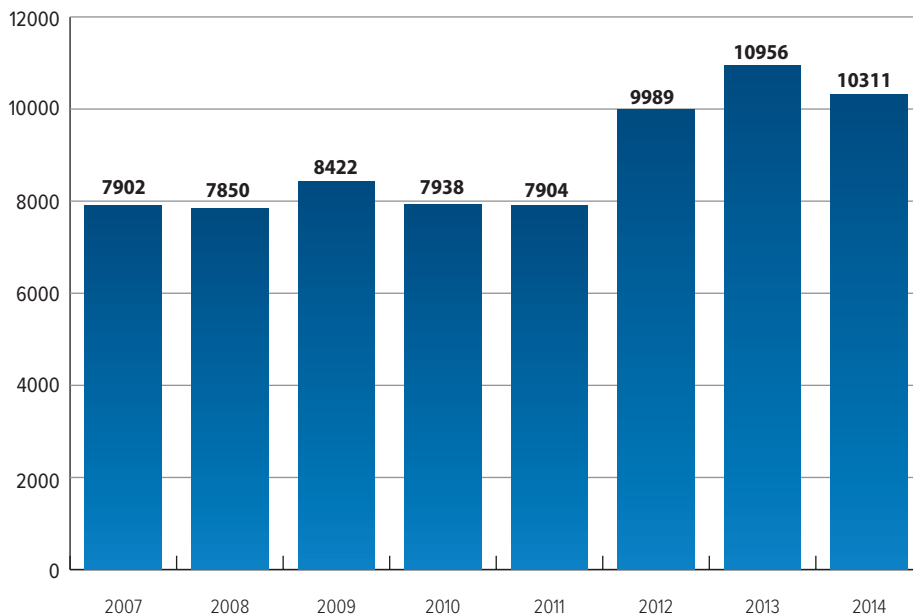
Źródło: BIK S.A.

Rozbieżność dynamiki sprzedaży kredytów w ujęciach ilościowym i wartościowym oznacza zmianę średniej wartości udzielanych w poszczególnych latach kredytów. Odpływ kredytów na niskie kwoty do firm pożyczkowych oraz ekspansja banków w segmencie wyższych kwot oznaczały wzrost średniej wartości udzielonego kredytu, szczególnie wyraźny w latach 2011–2013. Powrót kredytów obsługujących sprzedaż ratalną na przełomie lat 2013 i 2014 przyniósł spadek średniej kwoty kredytu (**WYKRES 4**).

Dynamika sprzedaży kredytów konsumpcyjnych, szczególnie w wymiarze ilościowym, wygasa

W okresie styczeń–wrzesień 2014 r. liczba zawartych umów na kredyty ratalne i gotówkowe była aż o 20% wyższa niż w roku poprzednim, jednak wzrost ten

Wykres 4. Średnia wartość kredytu konsumpcyjnego (ratalne i gotówkowe łącznie) w latach 2007–2014 (w zł)

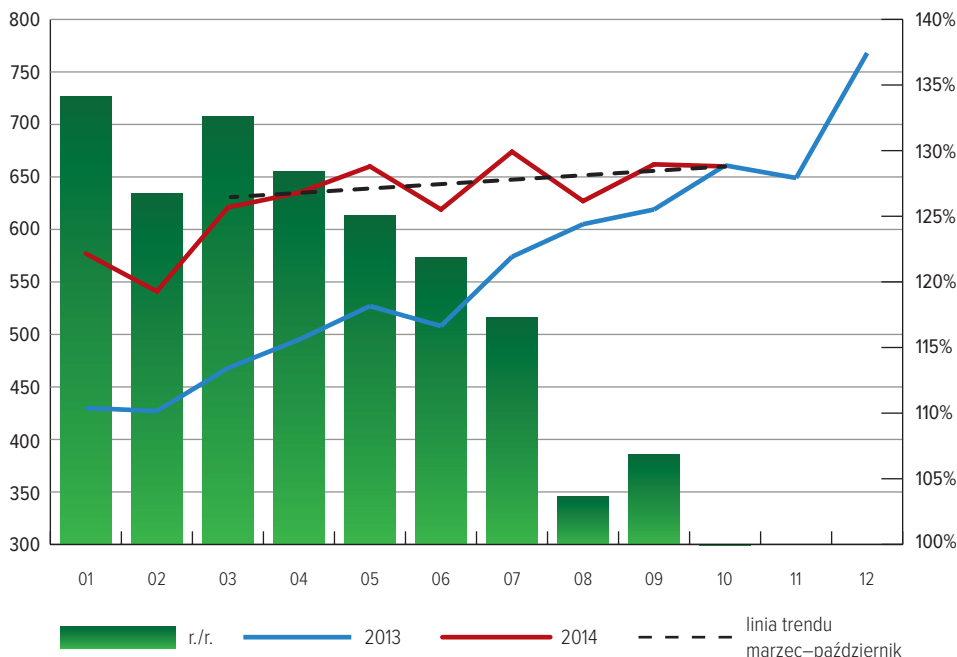

Źródło: BIK S.A

nie jest, i nie będzie w tej skali kontynuowany. W sierpniu i we wrześniu tempo wzrostu (r./r.) spadło do 4 %. W IV kwartale 2014 r. spodziewamy się nawet ujemnej dynamiki sprzedaży kredytów konsumpcyjnych liczonej rok do roku.

Gasnącą dynamikę sprzedaży w wymiarze ilościowym wyjaśnia **WYKRES 5**, na którym pokazujemy liczbę zawartych umów kredytowych w kolejnych miesiącach lat 2013 i 2014 oraz wskaźnik miesięcznej dynamiki. Na początku 2014 r. wskaźnik ten (r./r.) przekraczał 130%, lecz był to głównie efekt bazy. W 2013 r. powracały kredyty z powiązanych z bankami firm pożyczkowych i konsolidacja portfeli dawała tak wysokie przyrosty statystyczne. Ostatnia w systemie konsolidacja tego typu miała miejsce w IV kwartale 2013 r., dając widoczny na wykresie statystyczny wzrost liczby zawartych umów, zwłaszcza w listopadzie 2013 r., wzrost grudniowy był prawdopodobnie związany ze szczytem świątecznym.

Wykres 5. Kredyty udzielone w kolejnych miesiącach lat 2013 i 2014 (w tys. szt.) oraz dynamika r./r. w tych miesiącach (prawa skala)

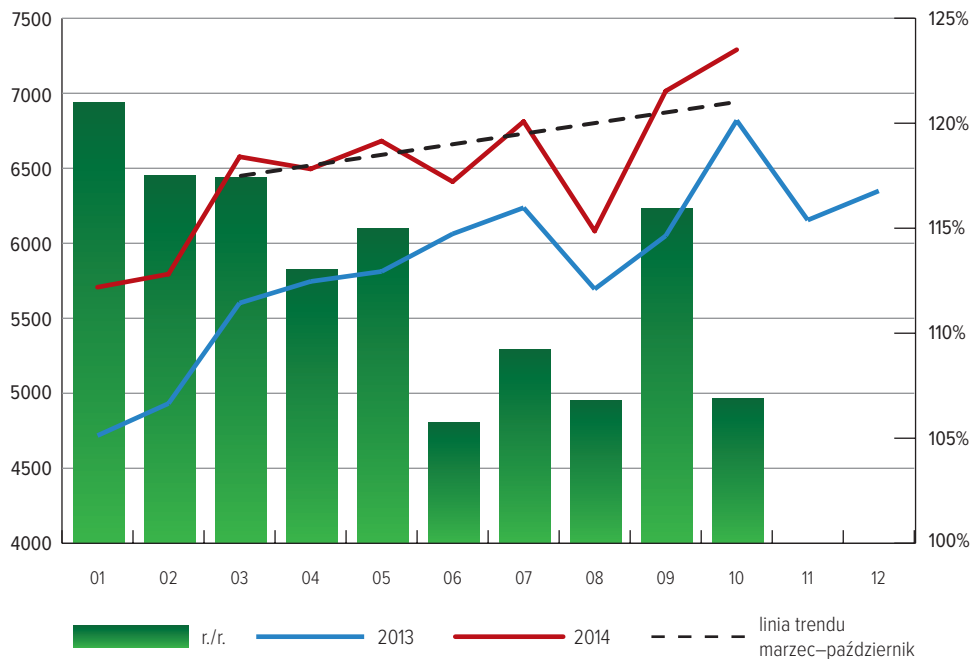

Źródło: BIK S.A.

Liczba umów na kredyty konsumpcyjne zawartych w II i III kwartale 2014 r. wahała się z miesiąca na miesiąc, ale linia trendu sprzedaży w tym okresie jest nieomal płaska. W październiku 2014 r. liczba sprzedanych kredytów konsumpcyjnych była na poziomie października 2013 r. Trend sprzedaży kredytów konsumpcyjnych w II i III kwartale w wymiarze wartościowym

W październiku 2014 r. liczba sprzedanych kredytów konsumpcyjnych była na poziomie października 2013 r.

Wykres 6. Sprzedaż kredytów konsumpcyjnych (w mln zł) w kolejnych miesiącach lat 2013 i 2014 oraz dynamika r./r. w tych miesiącach (prawa skala)

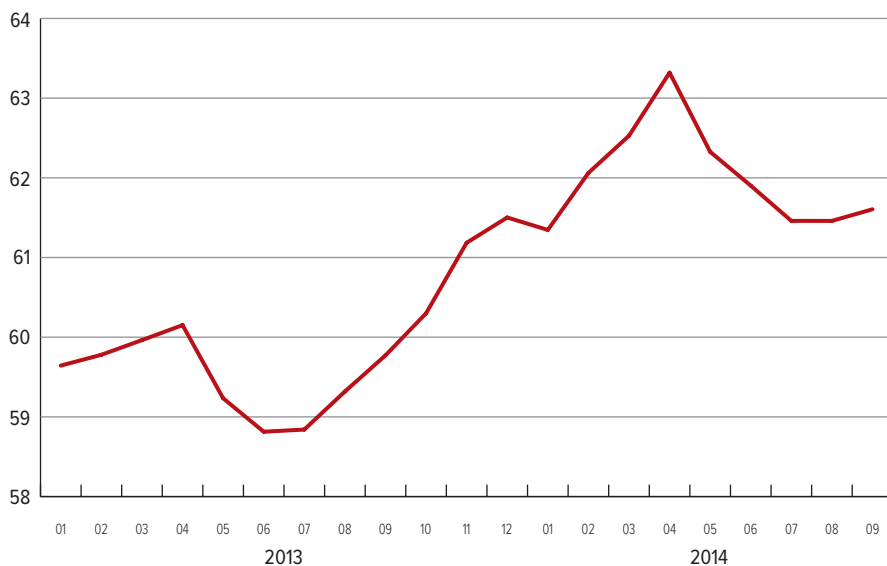
Źródło: BIK S.A.

(**WYKRES 6**) jest lekko rosnący, z mocniejszymi wahaniami z miesiąca na miesiąc. Ale dynamika sprzedaży liczona rok do roku jest także, choć słabiej w porównaniu z wymiarem liczbowym, gasnąca.

Jakość portfeli kredytów konsumpcyjnych – BIK Indeks Kondycji Kredytów Konsumpcyjnych

W Biurze Informacji Kredytowej opracowano, we współpracy ze Szkołą Główną Handlową, Indeks Kondycji Kredytów Konsumpcyjnych. Jest on oparty na pomiarze liczby przejść w okresie miesięcznym szeroko pojmowanych kredytów konsumpcyjnych (ratalnych, gotówkowych, na kartach kredytowych oraz w liniach kredytowych) z lepszego do gorszego statusu rachunku – z sytuacji regularnej do statusu opóźnienia powyżej 30 dni, z opóźnienia powyżej 30 dni do opóź-

Wykres 7. BIK Indeks Kondycji Kredytów Konsumpcyjnych

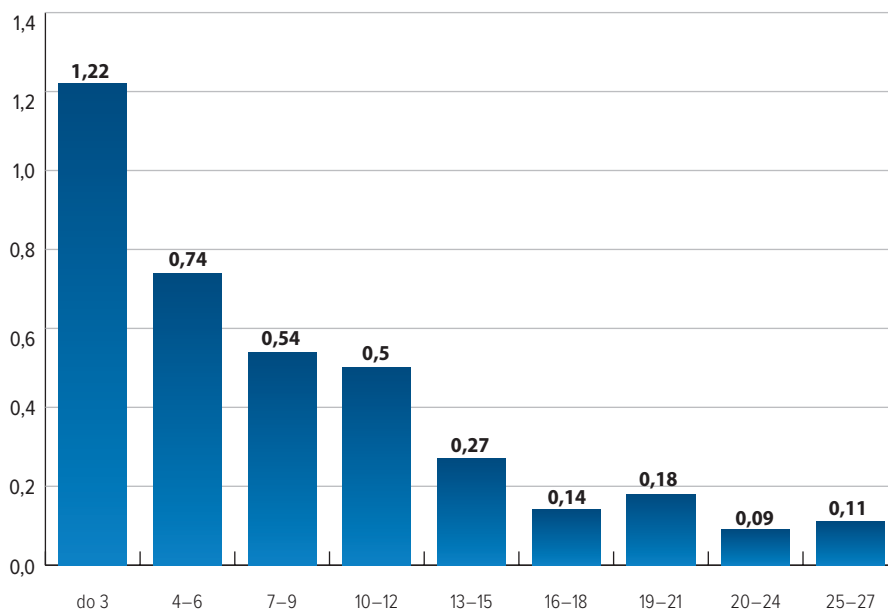

Źródło: BIK S.A.

nienia powyżej 60 dni i wreszcie do statusu opóźnienia powyżej 90 dni. Liczba przejść do gorszego statusu odnoszona jest przy wyliczaniu indeksu bezpośrednio do liczby rachunków czynnych na początku okresu (miesiąca), którego to wyliczenie dotyczy. Indeks ma charakter stymulacyjny: im jest większy, tym „zdrowie” kredytów konsumpcyjnych jest lepsze.

Pomiędzy kwietniem a sierpniem 2014 r. wartość indeksu spadła o 1,86 pkt., co oznacza pogarszanie kondycji portfela kredytów konsumpcyjnych – coraz więcej kredytów przechodziło do gorszego (w relacji do liczby rachunków czynnych) statusu obsługi (**WYKRES 7**). Notowanie wrześniowe pokazało lekki wzrost w stosunku do sierpnia (o 0,15 pkt.). Spadek indeksu, po długim okresie jego wzrostu, jest skutkiem jednoczesnego oddziaływania dwu czynników: lekkiego pogorszenia jakości udzielanych w 2014 r. kredytów konsumpcyjnych oraz wzrostu ich liczby.

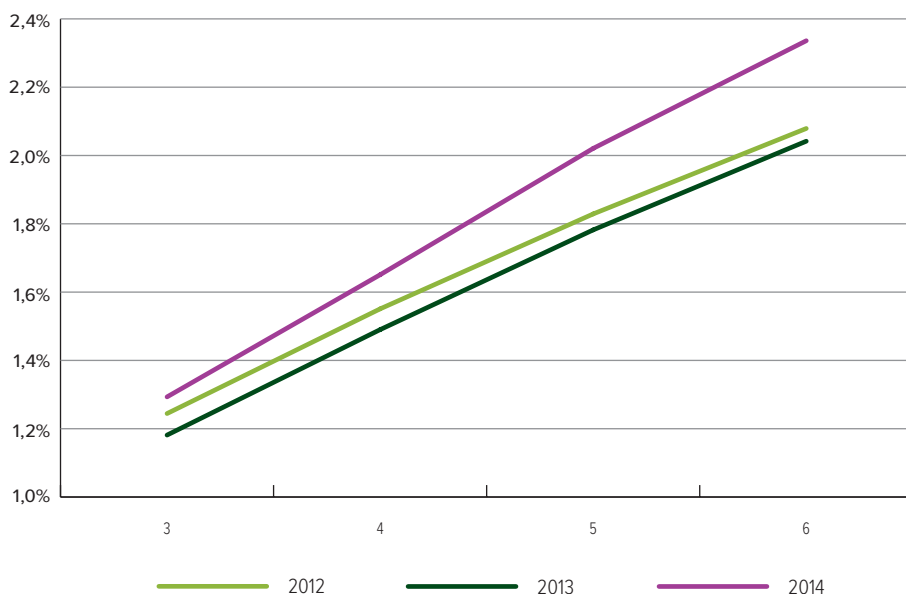
Wykres 8. Przyrosty liczby kredytów ratalnych i gotówkowych opóźnionych ponad 30 dni między kolejnymi trzymiesięcznymi okresami po udzieleniu kredytu w rocznikach 2011–2013 (w pkt. proc. kredytów udzielonych)

Źródło: BIK S.A.

Analizując wpływ czynnika jakości nowo udzielanych kredytów na wartość indeksu, trzeba mieć świadomość, że przyrost liczby kredytów nieregularnych maleje wraz z upływem czasu od otwarcia rachunku. Najwięcej kredytów wchodzi w pierwszy status opóźnień w pierwszych trzech miesiącach po udzieleniu. Jeśli więc rośnie liczba udzielanych kredytów, to rośnie też relacja liczby kredytów wchodzących w status opóźnienia do kredytów udzielonych, zwłaszcza w statusie ponad trzydziestodniowych opóźnień. Tak więc jeśli jakość udzielanych kredytów jest na stałym poziomie, ale ich liczba wzrasta, to relacja „wejść” do pierwszego gorszego statusu do rosnącej liczby udzielonych kredytów także rośnie, co obniża notowania indeksu. Zależność skali „wejść” kredytów ratalnych i gotówkowych w status opóźnień ponad 30-dniowych od upływu czasu od otwarcia rachunku pokazujemy na **WYKRESIE 8**.

Wykres 9. Udział kredytów opóźnionych w obsłudze powyżej 30 dni w liczbie kredytów udzielonych w latach 2012–2014 (*vintage*) w trzecim, czwartym, piątym i szóstym miesiącu po udzieleniu

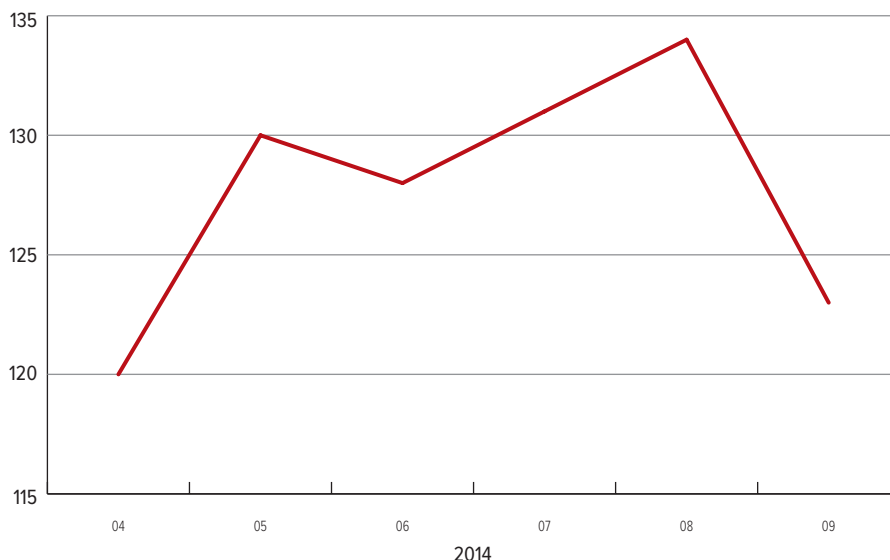

Źródło: BIK S.A.

W 2014 r. nastąpiło lekkie pogorszenie jakości udzielanych kredytów mierzone wskaźnikami *vintage*. Dotyczy to zwłaszcza kredytów ratalnych i gotówkowych w porównaniu z kredytami udzielonymi w 2013 r. Widać to na **WYKRESIE 9**, na którym pokazujemy udział kredytów opóźnionych ponad 30 dni w pierwszych sześciu miesiącach po udzieleniu.

W 2014 r. nastąpiło lekkie pogorszenie jakości udzielanych kredytów mierzone wskaźnikami *vintage*.

Wykres 10. Miesięczna liczba przejść ze statusu regularnego do statusu opóźnień ponad 30-dniowych między kwietniem a wrześniem 2014 r. w portfelach kredytów ratalnych, gotówkowych, na rachunkach kart kredytowych i w liniach kredytowych (łącznie w tys. szt.)

Źródło: BIK S.A.

Tak niewielkie pogorszenie jakości kredytowania nie wpłynęłoby mocno na wartość indeksu, gdyby nie było połączone z silnym wzrostem liczby udzielanych kredytów. Łącznie te dwa czynniki: obniżenie (lekkie) jakości kredytowania i silny wzrost liczby udzielonych w 2014 r. kredytów, przyniosły między kwietniem a sierpniem spadek indeksu. Wynikał on ze zwiększenia liczby przejść, zwłaszcza ze statusu regularnej obsługi do statusu opóźnień ponad 30-dniowych. Liczbę przejść ze statusu obsługi regularnej do statusu opóźnień ponad 30-dniowych pokazujemy na **WYKRESIE 10**.

Między kwietniem a sierpniem miesięczna liczba przejść ze statusu regularnego do statusu opóźnień ponad 30-dniowych wzrosła o 14 tys., z czego 11 tys. na rachunkach kredytów ratalnych i gotówkowych, a 3 tys. na kartach kredytowych. Liczba przejść na rachunkach linii kredytowych była w sierpniu podobna do kwietniowej.

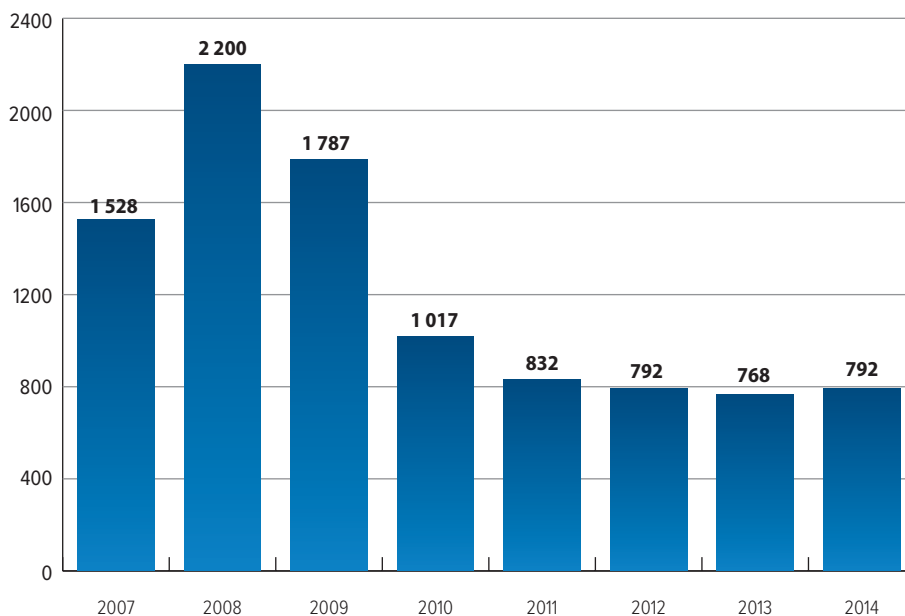
Natomiast liczba przejść do ponad 60-dniowego i ponad 90-dniowego statusu opóźnień była w sierpniu na poziomie zbliżonym do kwietniowego. Można oczekiwać, że w następnych miesiącach liczba przejść do gorszych statusów będzie rosła, gdyż część kredytów, która weszła do statusu opóźnienia ponad 30-dniowego w sierpniu nie powróci do regularnej obsługi i zasili liczbę kredytów o statusie opóźnień ponad 60-dniowych. W kredytach ratalnych i gotówkowych ponad połowa kredytów, które weszły w danym miesiącu do statusu opóźnień ponad 30-dniowych, w następnym miesiącu znajduje się w statusie gorszym. Również aż blisko 90% kredytów, które wchodziły w status opóźnień ponad 60-dniowych, w kolejnym miesiącu zwiększa opóźnienie (status).

Karty kredytowe

Na rynku kart kredytowych bez zmian. Kart w obiegu nie jest dużo, więcej rachunków jest zamykanych niż otwieranych.

Liczba otwieranych rachunków kartowych od kilku lat jest na stałym poziomie. Na **WYKRESIE 11** pokazujemy liczbę tych rachunków w pierwszych dziewięciu miesiącach lat 2007–2014.

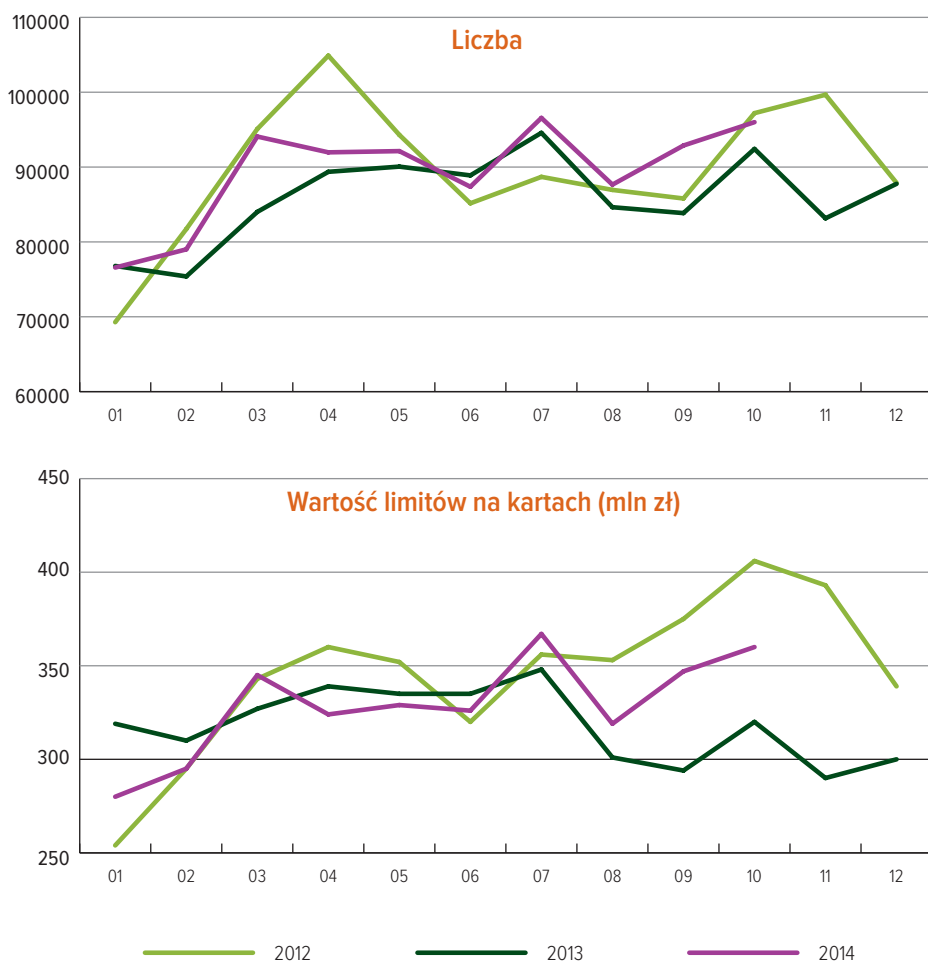
Wykres 11. Liczba rachunków kart kredytowych otwartych w okresie styczeń–wrzesień w latach 2007–2014 (w tys. szt.)

Źródło: BIK S.A.

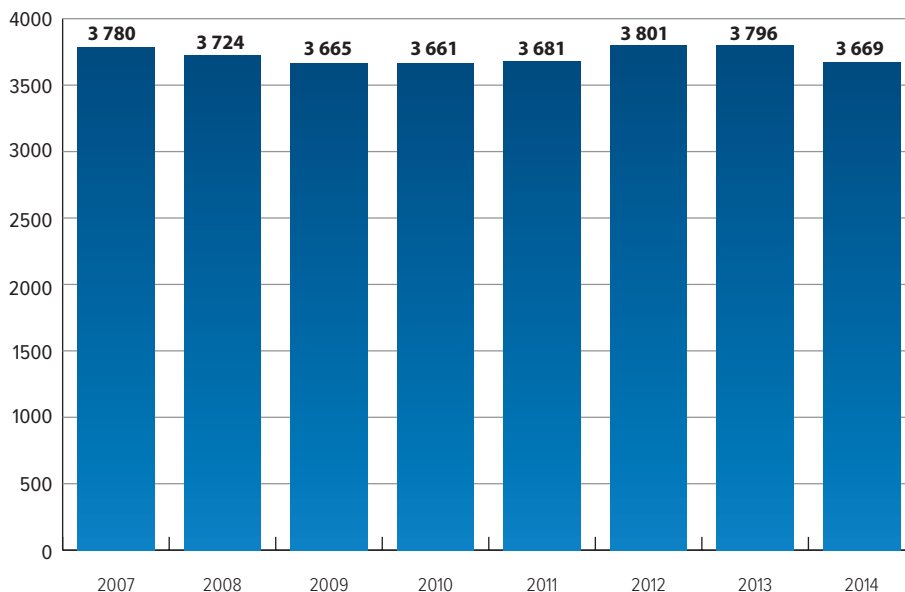
W bieżącym roku tylko w I kwartale wydawnictwo kart przekraczało poziom z 2013 r. Generalnie jednak liczba otwieranych rachunków podążała (**WYKRES 12**) śladem roku poprzedniego. Widać było ożywienie wiosenne, ale niezwiązane z Wielkanocą, gdyż w 2014 r. święta były pod koniec kwietnia, a wiosenne „przebudzenie” rynku nastąpiło miesiąc wcześniej. Wydawnictwa kart nie pobudzają także

Wykres 12. Liczba otwieranych rachunków kartowych i kwoty limitów na nich w kolejnych miesiącach lat 2012–2014

Źródło: BIK S.A.

Wykres 13. Średnia kwota limitu na rachunkach kart kredytowych otwieranych w pierwszych dziewięciu miesiącach w latach 2007–2014

Źródło: BIK S.A.

święta Bożego Narodzenia. Natomiast wakacje (lipiec) przynoszą w tym zakresie ożywienie. Jesienią, a zwłaszcza w październiku, nastąpiło ożywienie w otwieraniu nowych rachunków kartowych. Zobaczymy, czy trwałe.

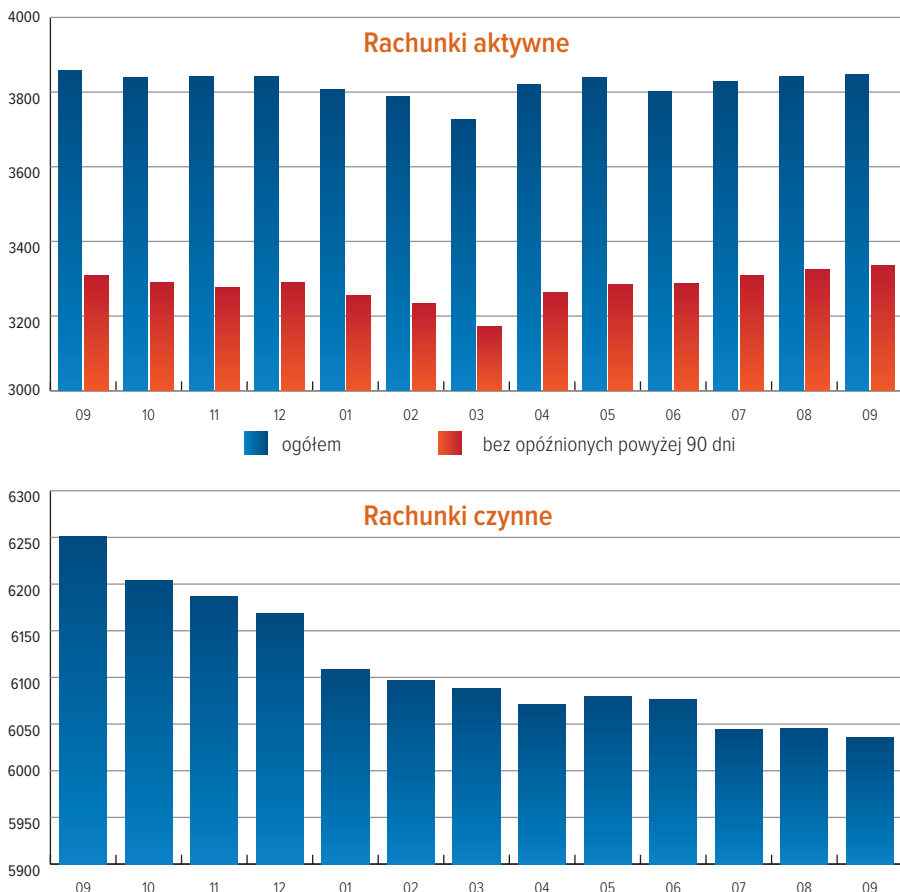
Średnia kwota przyznawanych limitów na rachunkach kartowych jest niska i wykazuje w 2014 r. tendencję malejącą (**WYKRES 13**).

Z miesiąca na miesiąc maleje liczba czynnych¹ kart kredytowych (**WYKRES 14**), co oznacza, że więcej rachunków jest zamykanych niż otwieranych. Natomiast liczba rachunków aktywnych² w ostatnich dwunastu miesiącach jest stała. Sta-

1 Przez kartę czynną rozumiemy rachunek kartowy z aktywnym limitem, karta jest czynna także, gdy nie jest używana (saldo kredytowe = 0).

2 Przez kartę aktywną rozumiemy rachunek kartowy z saldem kredytowym na koniec okresu wyższym niż 200 złotych.

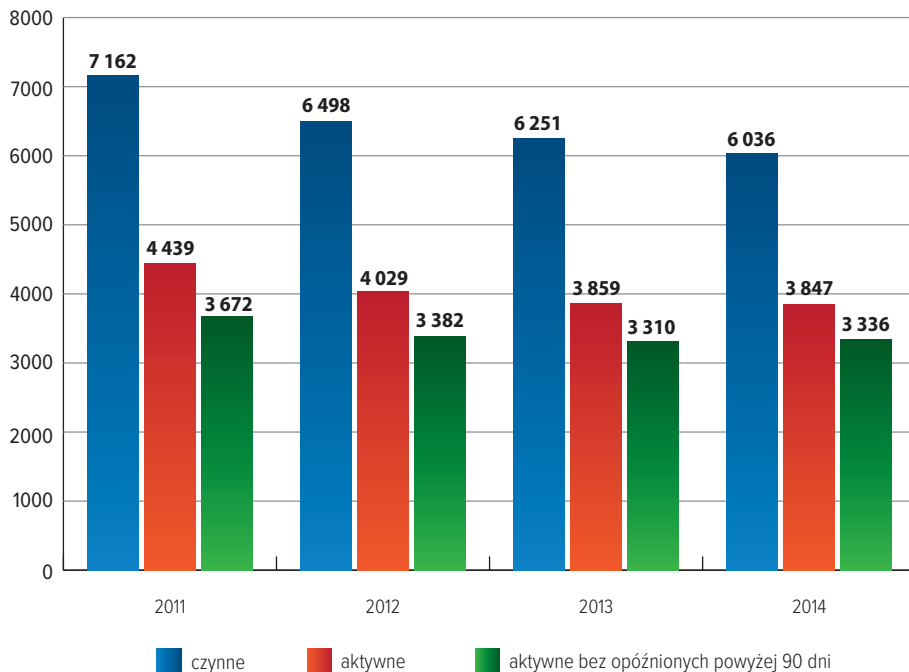
Wykres 14. Liczba rachunków kart kredytowych czynnych i aktywnych w okresie wrzesień 2013–wrzesień 2014

Źródło: BIK S.A.

ła jest także liczba rachunków aktywnych obsługiwanych bez dużych, ponad 90-dniowych, opóźnień (**WYKRES 14**). W końcu września 2014 r. było 6 mln rachunków kredytowych, z czego 3,8 mln było aktywnych, ale na pół miliona z nich występowały opóźnienia w obsłudze przekraczające 90 dni. Zmniejszająca się liczba czynnych kart kredytowych przy stabilizacji kart aktywnych jest zjawiskiem trwałym. Na **WYKRESIE 15** pokazujemy liczbę kart czynnych i aktywnych we wrześniu w latach 2011–2014.

Wykres 15. Liczba kart czynnych i aktywnych we wrześniu w latach 2011–2014

Źródło: BIK S.A.

**Straciłeś
kartę płatniczą?**

**Zadzwoń
(+48) 828 828 828**

zastrzegam.pl

SYSTEM ZASTRZEGANIA KART

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

System powstał dzięki zaangażowaniu:

Partnerzy:

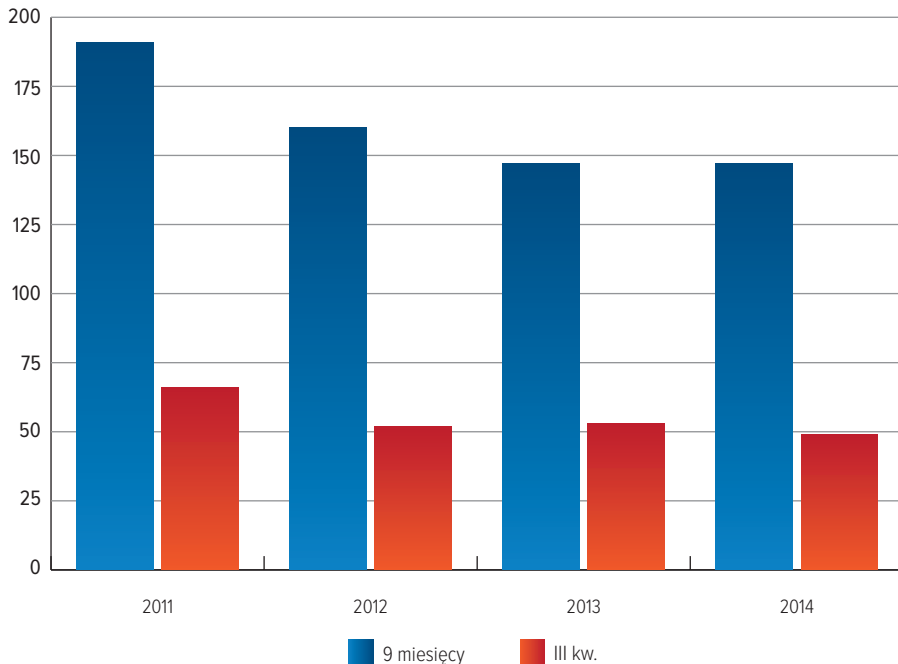

Kredyty mieszkaniowe

W III kwartale 2014 r. zakończył się, trwający nieco ponad rok, trend wzrostowy na rynku kredytów mieszkaniowych. Liczba nowych umów była w III kwartale o 8,5% niższa niż rok wcześniej. W wymiarze wartościowym jest nieco lepiej.

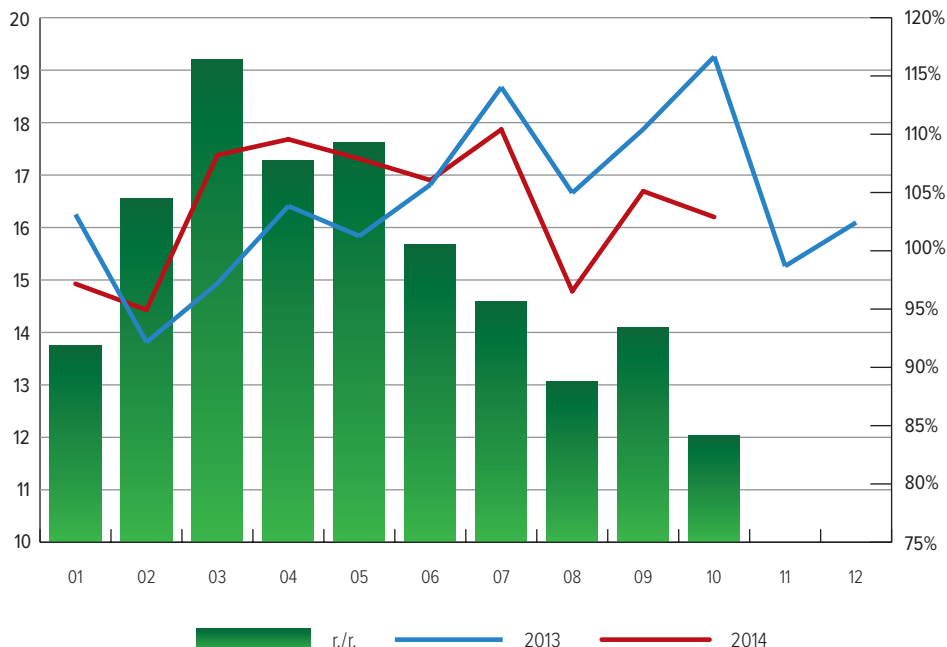
Na **WYKRESIE 16** pokazujemy liczbę umów podpisanych w latach 2011–2014: narastająco do września i w III kwartale.

Wykres 16. Liczba umów na kredyty mieszkaniowe zawartych w latach 2011–2014 (w tys. szt.)

Źródło: BIK S.A.

Wykres 17. Liczba umów na kredyty mieszkaniowe lat 2013 i 2014 (w tys. szt.) oraz dynamika r./r. w kolejnych miesiącach lat 2013 i 2014

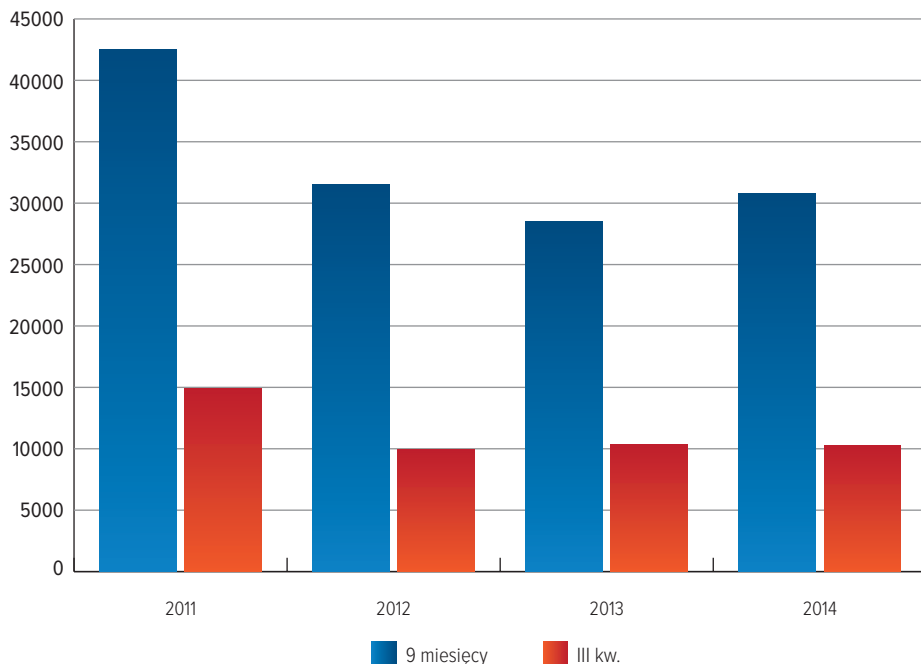

Źródło: BIK S.A.

W pierwszej połowie 2014 r., szczególnie wiosną, w marcu, kwietniu i maju, udzielano znacznie więcej kredytów mieszkaniowych niż w roku poprzednim (**WYKRES 17**). Od czerwca wzrosty ustały. W sierpniu i we wrześniu udzielono o 10% mniej kredytów niż przed rokiem, październik był jeszcze słabszy. W sumie, wskutek wzrostów na początku roku i późniejszych spadków, w ciągu 9 miesięcy bieżącego roku podpisano 147 tys. umów na kredyty mieszkaniowe, tyle samo co podczas dziewięciu miesięcy 2013 r.

W III kwartale linie roczników 2014 i 2013 na **WYKRESIE 17** wyraźnie się rozchodzą. W lipcu 2014 r. udzielono o 4,5% mniej kredytów niż przed rokiem, w sierpniu i we wrześniu spadek wyniósł 10%, w październiku aż 17%. Źle to rokuje dla sprzedaży kredytów mieszkaniowych w IV kwartale. Prawdopodobny jest zatem spadek liczby (ale niekoniecznie wartości) kredytów miesz-

Wykres 18. Wartość umów na kredyty mieszkaniowe zawartych w latach 2011–2014 (w mln zł)

Źródło: BIK S.A.

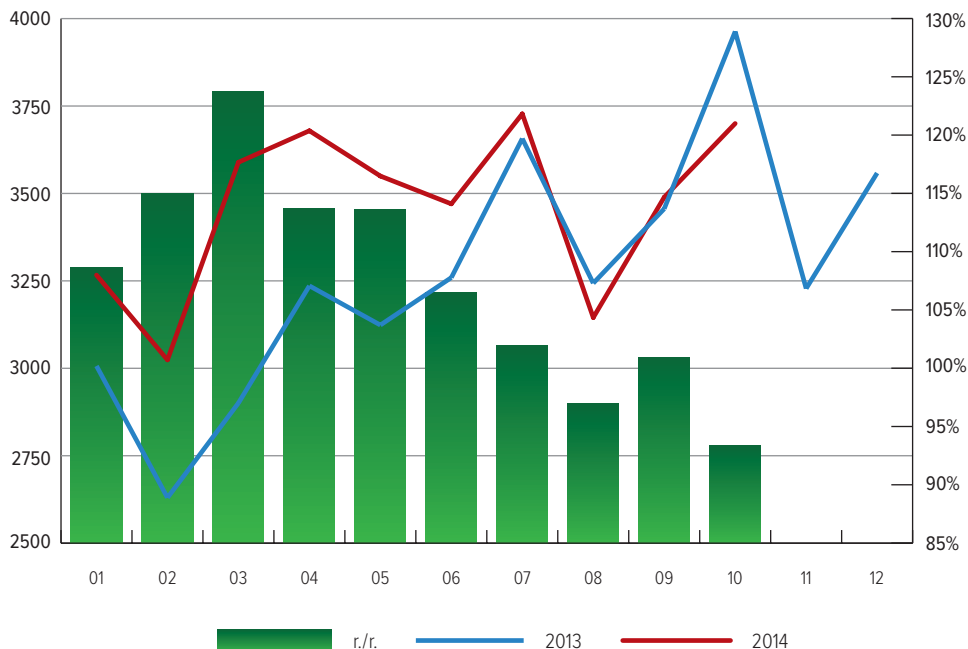
kaniowych udzielonych w całym 2014 r.

Lepiej wygląda statystyka sprzedaży w 2014 r. kredytów mieszkaniowych w wymiarze wartościowym (**WYKRES 18**) – wprawdzie i w tym ujęciu sprzedaż w III kwartale była niższa niż przed rokiem, ale zaledwie o 1,1%.

W wymiarze wartościowym sprzedaż (narastająco) kredytów mieszkaniowych po 9 mie-

W I półroczu 2014 r. w większości dużych miast liczba i wartość udzielonych kredytów wyraźnie wzrosła.

Wykres 19. Wartość umów na kredyty mieszkaniowe zawartych w kolejnych miesiącach lat 2013 i 2014 (w mln zł) oraz dynamika r./r.

Źródło: BIK S.A.

siącach jest o 8% wyższa niż przed rokiem. Po półroczu wskaźnik ten wyniósł 12,5%¹. Spowolnienie jest więc wyraźne także w wymiarze wartościowym.

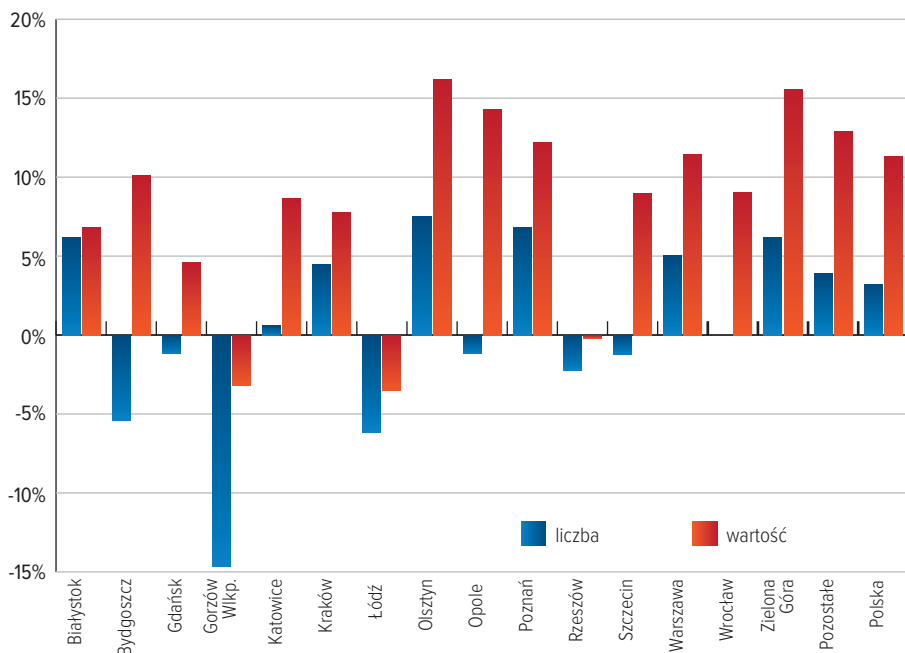
Wartość podpisanych umów jeszcze w lipcu (**WYKRES 19**) była wyższa (o 2%) niż rok wcześniej, w sierpniu jednak odnotowaliśmy spadek r./r. o 3,5%, a we wrześniu wzrost o 1%, w październiku spadek o 7%.

Rok temu² pokazaliśmy, że w okresie zmniejszenia kredytowania mieszkalnictwa w 2012 r. i w pierwszych dziewięciu miesiącach 2013 r. silnie spadła liczba i wartość kredytów mieszkaniowych udzielanych mieszkańcom dużych

1 KREDYT TRENDY wrzesień 2014 r.

2 KREDYT TRENDY grudzień 2013 r.

Wykres 20. Dynamika liczby i wartości kredytów mieszkaniowych udzielonych mieszkańcom dużych miast w pierwszym półroczu 2014 w stosunku do pierwszego półrocza 2013

Źródło: BIK S.A.

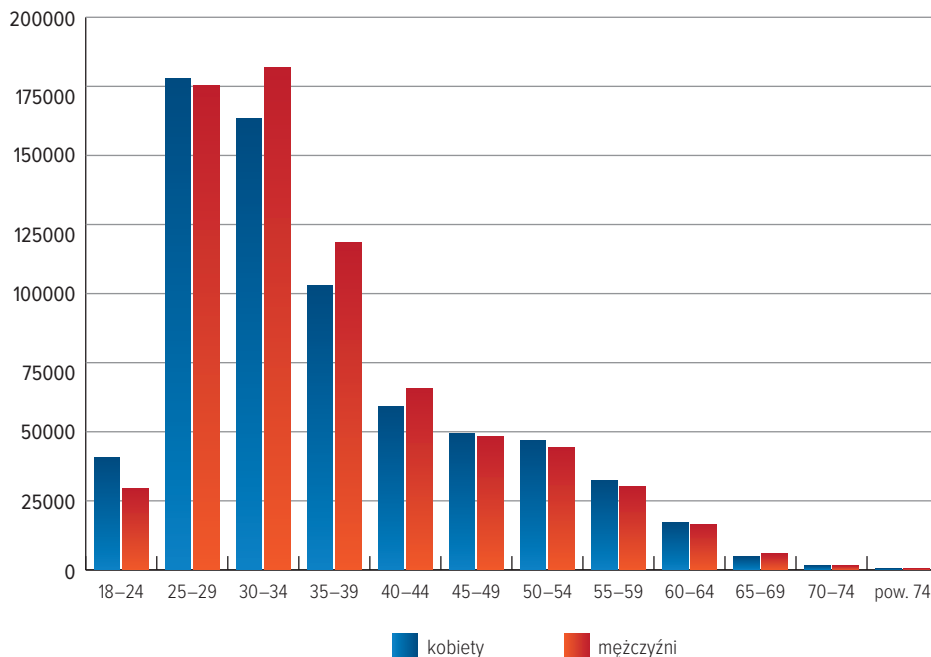
miast, choć w końcówce tego okresu koniunktura w tych miastach wydawała się wracać.

W I półroczu 2014 r. (**WYKRES 20**) w większości dużych miast liczba i wartość udzielonych kredytów wyraźnie wzrosła, szczególnie silnie w mniejszych z nich (Olsztyn, Opole, Zielona Góra).

Kredyty mieszkaniowe biorą głównie osoby młode. Na **WYKRESIE 21** pokazujemy liczbę kredytów zaciągniętych w latach 2008–2013³ w zależności od płci i wieku kredytobiorcy. Najwięcej kredytobiorców jest w wieku 25–34 lata. W przypadku

3 W przypadku rachunków wspólnych dla potrzeb tego zestawienia kredyty są dzielone. Jeśli występuje dwóch kredytobiorców, to kredyt taki liczymy jako dwa kredyty o wartości połowy pożyczonej kwoty.

Wykres 21. Liczba kredytów mieszkaniowych w latach 2008–2013 według płci i wieku kredytobiorcy

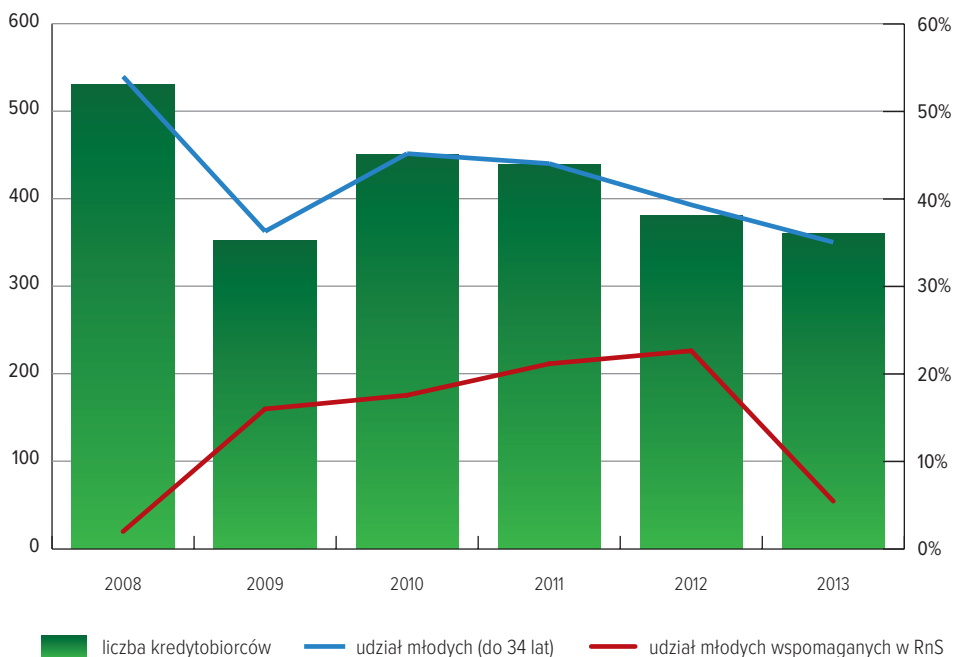

Źródło: BIK S.A.

W latach 2008–2013 z roku na rok, poza 2010 r., malała liczba osób zaciągających kredyty, ale udział młodych wśród nich spadał silniej.

kobiet najliczniejsza jest grupa 25–29 lat, w przypadku mężczyzn – 30–34 lata. To przesunięcie wynika prawdopodobnie stąd, że partnerki panów są często od nich młodsze. Z wykresu nie wynika też, że starsze pokolenie wspomaga swe dzieci, przystępując do zaciąganych przez nie kredytów. W latach 2008–2013 z roku na rok, poza 2010 r., malała liczba osób zaciągających kredyty (**WYKRES 22**), ale udział młodych wśród nich spa-

Wykres 22. Liczba kredytobiorców w latach 2008–2013. Udział wśród nich osób młodych i osób wspomaganych w programie *Rodzina na Swoim*

Źródło: BIK S.A.

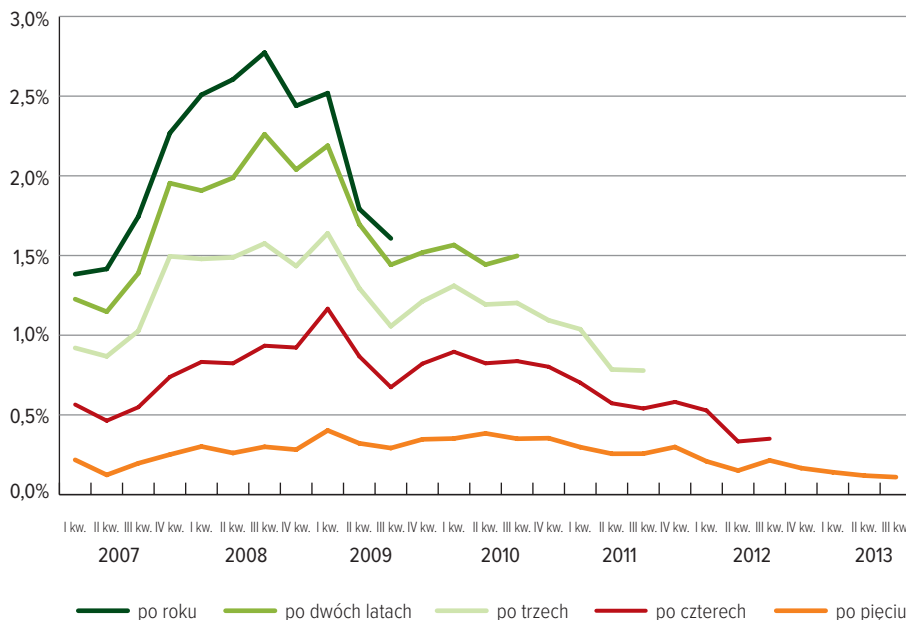
dał silniej. Zacieśnianie akcji kredytowej dotyka zwłaszcza ludzi młodych. Przejściowe ożywienie sprzedaży kredytów w 2010 r. przyniosło wzrost udziału kredytobiorców młodych.

Ponowne zmniejszenie sprzedaży kredytów w latach następnych spowodowało dalszy spadek udziału młodych. W latach 2009–2013 rósł udział kredytów wspomaganych w spłacie przez państwo (program *Rodzina na Swoim*), ale udział młodych wśród kredytobiorców systematycznie spadał. W 2008 r. 54% kredytobiorców było w wieku do 34 lat, pięć lat później tylko 35%.

Jakość kredytów mieszkaniowych

W poprzednim, wrześniowym, wydaniu KREDYT TRENDY informowaliśmy, że najświeższe generacje kredytów mieszkaniowych, zwłaszcza udzielonych w I pół-

Wykres 23. Udział rachunków opóźnionych w obsłudze powyżej 90 dni w liczbie kredytów mieszkaniowych udzielonych w kolejnych kwartalnych generacjach, oceniany w kolejnych latach po ich udzieleniu (*vintage*)

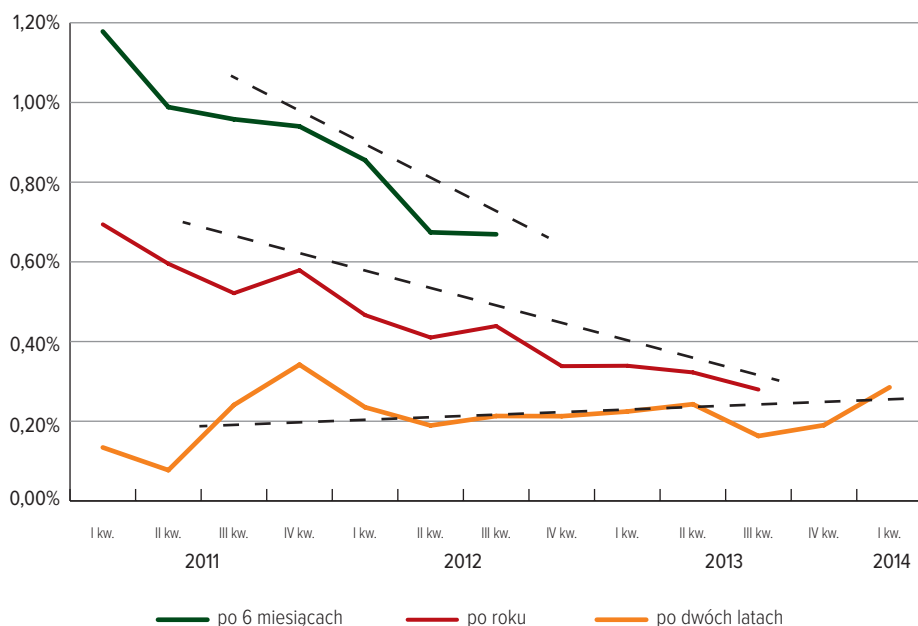
Źródło: BIK S.A.

roku 2013, charakteryzują się po pierwszych 12 miesiącach stabilną jakością obsługi, znacznie lepszą od jakości generacji wcześniejszych. W dwunastym miesiącu po udzieleniu udział kredytów opóźnionych w spłacie powyżej 30 dni w portfelach otwartych w I półroczu 2013 rzadko przekraczał 0,3%⁴.

Informacje o jakości kredytów udzielonych w 2013 r., ocenianej po 12 miesiącach obsługi na podstawie stanu bazy BIK we wrześniu 2014 r., potwierdzają wysoką jakość najświeższych generacji poddanych takiej ocenie. Jakość kredytowania ciągle się poprawia. Niemal każda generacja kredytów jest lepsza od poprzedniej. Na **WYKRE-**

4 KREDYT TRENDSY wrzesień 2014, wykres 17, str. 24.

Wykres 24. Udział kredytów opóźnionych w obsłudze powyżej 30 dni w kolejnych kwartalnych generacjach kredytów mieszkaniowych

Źródło: BIK S.A.

SIE 23 przedstawiamy udział kredytów opóźnionych powyżej 90 dni w liczbie kredytów udzielonych w kolejnych kwartałach lat 2007–2013, oceniany w kolejnych latach po ich udzieleniu. Najgorsze okazały się być kredyty udzielone w II połowie 2008 r. i I kwartale 2009 r., niemal każda następna generacja jest lepsza od poprzedniej, a wszystkie wyraźnie lepsze od najgorszych generacji z przełomu lat 2008 i 2009. Interesujące jest, że kredyty zaciągane w II i III kwartale 2009 r. przestały się psuć w piątym roku po udzieleniu. Czyżby osiągnęły już stan dojrzałości? Będziemy sprawdzać, kiedy kolejne generacje osiągną ten wiek.

Na wykresie widać, że poprawa jakości kredytowania ciągle następuje, najniższa linia, pozwalająca ocenić portfele generowane do III kwartału 2013 r., wciąż opada.

Na **WYKRESIE 24** analizujemy procesy poprawy jakości kredytów mieszkaniowych udzielanych w latach 2011–2014. Aby móc je obserwować na możliwie

świeżych generacjach, przyjmujemy za kryterium jakości udział kredytów opóźnionych powyżej 30 dni (a nie 90+ jak poprzednio), co pozwala ocenić portfele z I kwartału 2014 r. w pół roku po udzieleniu kredytu. Zaskakuje relatywnie duża liczba kredytów opóźnionych w obsłudze w pół roku po udzieleniu i to, że udział tych szybkich opóźnień nie spada, a nawet lekko rośnie. Zasada: im młodsza generacja, tym lepsza, sprawdza się przy ocenie jakości dokonywanej po roku i dwóch, ale szybkie opóźnienia w kolejnych generacjach są na stałym poziomie. Wprawdzie udział kredytów opóźnionych w wysokości 0,2% może wydawać się niski, ale w wymiarze bezwzględny oznacza to, że co roku około 400 kredytów nie jest regularnie obsługiwanych niemal od początku. A wydawałoby się, że oszacowanie ryzyka kredytowego dla pierwszych okresów po udzieleniu kredytu powinno być łatwiejsze niż w odniesieniu do okresów późniejszych.

BIK BIURO INFORMACJI KREDYTOWEJ

Raport Biura Informacji Kredytowej KREDYT TRENDY

Opracowali: Przemysław Grochólski, Krzysztof Łączyński, Andrzej Topiński

Przygotowanie: Wydawnictwo Centrum Prawa Bankowego i Informacji

Copyright by: Biuro Informacji Kredytowej SA, ul. Zygmunta Modzelewskiego 77a, 02-679 Warszawa.

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Publikacja jest chroniona przepisami prawa autorskiego.

Wszelkie autorskie prawa majątkowe do materiałów zawartych w raporcie KREDYT TRENDY stanowią własność BIK S.A.

Jakiegolwiek ich wykorzystanie, rozumiane jako rozpowszechnianie, kopiowanie, modyfikowanie, dystrybuowanie, transmitowanie, publikowanie oraz prezentowanie w całości lub części wymaga podania informacji, iż źródłem jest BIK S.A.

Zdjęcia: Wydawnictwo Centrum Prawa Bankowego i Informacji oraz www.fotolia.com

Wszelkie uwagi i pytania dotyczące niniejszej publikacji prosimy kierować pod adres: kredyttrendy@bik.pl.

BUDUJ DOBRĄ
HISTORIĘ

WSŁUCHAJ SIĘ W SWOJĄ HISTORIĘ KREDYTOWĄ

Organizator akcji edukacyjnej:

Patron honorowy:

Partnerzy akcji:

BIURO INFORMACJI KREDYTOWEJ

Partnerzy BIK:

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

